

Souhrnná teritoriální informace Portugalsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Lisabonu (Portugalsko) ke dni 01.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.7)
3. Vztahy země s EU (s.10)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.12)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.14)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.17)
7. Kontakty (s.22)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

- Portugalská republika (República Portuguesa)

Prezidentem Portugalska je Aníbal Cavaco Silva. Prezidentské volby jsou plánovány na přelom roku 2015/2016.

Aktuální složení portugalské vlády odráží výsledek předčasných parlamentních voleb, které se konaly v roce 2011, stav je platný k 1. 6. 2015. Příští parlamentní volby jsou plánovány na září nebo říjen 2015.

- Předseda vlády: Pedro Passos Coelho (PSD)
- Místopředseda vlády: Paulo Portas (CDS-PP)
- Státní ministryně a ministryně financí: Maria Luís Albuquerque (PSD)
- Státní ministr a ministr zahraničních věcí: Rui Machete (PSD)
- Ministr národní obrany: José Pedro Aguiar Branco (PSD)
- Ministryně vnitra: Anabela Rodrigues (PSD)
- Ministryně spravedlnosti: Paula Teixeira da Cruz (PSD)
- Ministr pro parlamentní záležitosti: Luís Marques Guedes (PSD)
- Ministr regionálního rozvoje: Miguel Poiars Maduro (PSD)
- Ministr hospodářství: António Pires de Lima (CDS-PP)
- Ministryně zemědělství a moře: Assunção Cristas (CDS-PP)
- Ministr životního prostředí, územního plánování a energetiky: Jorge Moreira da Silva (CDS-PP)
- Ministr zdravotnictví: Paulo Macedo (nez.)
- Ministr školství a vědy: Nuno Crato (nez.)
- Ministr solidarity, práce a sociálního zabezpečení: Pedro Mota Soares (CDS-PP)

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 10 813 834 (odhad 2014)
- Hustota osídlení: 114,5 obyvatele na km² (2011)
- Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 52,5 % (57,0 % muži a 48,3 % ženy)
- Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,12 % (odhad 2014)
- Průměrný věk: 41,1 let, očekávaná délka života 79 let

Z hlediska demografického má velký význam migrace, jejíž vliv na počet obyvatel je spíše neutrální. Příchozí imigranty zejména z Afriky, případně z východní Evropy, kompenzuje značný počet zejména

mladých Portugalců odcházejících za prací do členských států EU. Významným faktorem je stárnutí populace, Portugalsko má nyní více než 3,5 milionů důchodců.

Národnostní složení: Portugalci a cca 415 tis. příslušníků jiných národností (2012; oficiálně nejvíce z Brazílie, Ukrajiny, Kapverdské republiky, Angoly, Moldavska a Rumunska).

Z hlediska náboženského tvoří většinu (81 %) římský katolíci, 3 % jiná křesťanská vyznání, 0,6 % jiná náboženství, 6 % ateisté a zbytek nespécifikováno. Role katolické víry a církve v životě zejména mladých Portugalců však ve srovnání s minulostí klesá.

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
HDP (mil. EUR)	179 930	176 167	169 668	171 211	174 00
HDP změna meziročně (%)	1,9	-1,8	-3,3	-1,4	0,9
HDP/obyv. (EUR)	20 600	20 000	20 100	20 100	20 800
Inflace (%)	1,4	3,7	2,8	0,25	-0,4
Nezaměstnanost (%)	12	12,9	15,8	16,4	14,5

Zdroje: INE, Pordata

Na tvorbě HDP se v roce 2014 v největší míře podílely služby, a to 75% (jejich podíl neustále roste, v roce 1997 byl podíl 60,3 %, v roce 2003 67,2 %), dále průmysl 22,4 % a zemědělství 2,6 %, přičemž v posledních dvou sektorech je v posledních letech patrné pozvolné snižování podílu.

I v roce 2015 zatím pokračuje mírně pozitivní vývoj z roku 2014. Ve své poslední dubnové předpovědi Portugalská centrální banka zvýšila svůj odhad ekonomického růstu v roce 2015 na 1,7 % a v roce 2016 na 1,9 %. Z hlediska struktury růstu předvídá centrální banka nárůst domácí poptávky o 2,4 %, nárůst vývozu o 4,3 % a dovozu o 3,9 %. Tyto údaje jsou optimističtější, než předpovědi jiných institucí, IMF (1,5 %) a Evropské komise. Pro rozpočtovou stabilitu je důležité, že odhad přesahuje růst 1,5 %, který je předpokládán v rozpočtu, a zvyšují se tak šance, že jeho schodek nepřesáhne plánovaných 2,7 % HDP.

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet v mlrd. EUR	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy	36,9	40,6	42,9	41,2	42,8
Výdaje	50,4	48,9	49	48	44,6

Saldo	-13,5	- 8,3	-6,6	-6,8	-1,8
Saldo v % HDP	-9,1	-4,2	-6,4	-4,9	-4,8

Zdroje: INE, Pordata

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2010	2011	2012	2013	2014
Běžný účet	-18 260	-10 640	-3504	2 404	1 043
Zboží	-19 267	-14 496	-9 450	-7983	-8964
Služby	6 709	7744	9 265	10 936	10 946
Výnosy	-5 730	-4 072	-4 330	-1 823	-2 497
Kapitálový účet	2 498	2 632	3 540	2 765	2 564
Finanční účet	-15 354	-8 276	326	4 7069	3 775
Devizové rezervy	15 717	16 490	17 174	12 729	16 157
Veřejný dluh vůči HDP (%)	96,2	111,1	125,8	129,7	130,2
Hrubý dluh	173 062,5	195 689,6	211 784,3	219 644,6	225 280,4

Údaje v mil. EUR

Zdroj: Banco de Portugal, Pordata

V roce 2015 má portugalský stát zaplatit věřitelům 24 mld. EUR na splátkách jistin a na úrocích cca 4,8 mld. EUR. Výhodných podmínek na dluhopisových trzích, kde je nyní schopno umisťovat dluhopisy s úrokovou mírou méně než 2 %, využívá Portugalsko k předčasným splátkám výše úročených půjček tzv. *Troiky* (EK, ECB a MMF). Problémem zůstává vysoká zadluženost ve vztahu k HDP.

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální banka

Centrální bankou je [Banco de Portugal](#), která zodpovídá za měnovou politiku státu. K jejím hlavním úlohám patří:

- regulace měny, úvěrů
- kontrola a ochrana měny Euro

- správa státního dluhu

Guvernérem Banco de Portugal je od dubna 2010 Carlos Costa, který do té doby působil ve funkci viceprezidenta Evropské investiční banky. Jeho mandát končí zhruba v polovině roku 2015.

Významné portugalské banky:

- Caixa Geral de Depósitos (CGD) – www.cgd.pt - Banka CGD je největším finančním ústavem "spořitelního" typu a patří mezi nejsilnější banky v Portugalsku. Je dosud státní.
- Banco BCP Millennium – www.millenniumbcp.pt
- Novo Banco (BES) – www.novobanco.pt
- Banco Português de Investimento (BPI) – www.bpi.pt.
- Banco TOTTA – www.totta.pt

Portugalsko má v poslední době jeden z nejmodernějších bankovních systémů v Evropě (vysoký stupeň automatizovaných bankovních operací, výběry hotovosti, platby složenek, výpisy z účtů, transfery apod.). Všechny tyto operace probíhají prostřednictvím bankomatů v rámci systému „Multibanco“. Síť těchto bankomatů je velice hustá a z každého z nich je možno vybírat a platit nezávisle na tom, u kterého bankovního domu má klient veden účet. Operace jsou prováděny bezplatně díky tomu, že Úřad na ochranu spotřebitele se nebál uplatnit své kompetence (původní záměr finančních institucí při zavádění tohoto moderního bankovního systému byl, že klienti budou za všechny bankovní operace platit, tj. i za výběry hotovosti, platby složenkami apod.).

Významné portugalské pojišťovny:

- AIG Europe (Portugal) S.A. – www.aig.com
- Combined Portugal – www.combined.com
- Tranquilidade – www.tranquilidade.pt
- Fidelidade – www.fidelidade.pt

1.7. Daňový systém

Portugalský daňový systém se zakládá na souboru daní státních a komunálních, přímých a nepřímých. V roce 2012 vláda přistoupila ke snížení počtu pásem pro výpočet daně z příjmu soukromých osob z osmi na pět. Nový systém se vztahuje na dosažené příjmy počínaje rokem 2013.

Státní daně

a) **Daně z příjmu:**

- Daň z příjmu fyzických osob (IRS) - je proměnná v závislosti na počtu vyživovaných osob, nejnižší sazba pro příjmy do 7 tis. EUR je 14,5 %, nejvyšší sazba pro příjmy nad 80 tis. EUR měsíčně činí 48 %. V r. 2013 je u všech pásem aplikována dodatečná sazba ve výši 3,5 %, u pásma nejvyššími příjmy ještě jedna sazba ve výši 2,5 % (nejvyšší pásmo tedy podléhá zdanění ve výši 54 %).
- Daň z příjmu právnických osob (IRC) - 25%, přičemž v autonomní oblastech (Madeira a Azorské ostrovy) jsou v některých případech uplatňovány nižší sazby

b) **Daň z nemovitostí (IMI)**

- sazby se pohybují mezi 0,3 % a 0,8 % hodnoty nemovitosti

c) **Spotřební daně (IEC):**

- Daň z přidané hodnoty (IVA) - kontinentální sazby jsou 23 % (od 1.1. 2011), 13 % a 6 %, snížené sazby uplatňované v autonomních oblastech (Azory, Madeira) jsou 16 %, 9 % a 4 %
- Daň z minerálních paliv a plynu (ISP)
- Daň z tabáku a tabákových výrobků

- Daň z lihovin - piva, vína, destilátů
- Daň z lihu (ISA)
- Daň automobilová (ISV) - jediná interní daň specifické povahy na osobní nebo kombinované automobily

d) Ostatní státní daně:

- Daň kolková
- Daň z her a hracích automatů
- Daň z nafty (při pronájmu těžebního prostoru)
- Silniční daň
- Komunální poplatky
- Komunální daň z vozidel
- Daň za požární službu
- Komunální dopravní poplatky
- Komunální daň na operace s nemovitostmi (SISA)
- Daň ekologická.

Komunální daně

Povinné sociální pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné.

Částky placené na sociální pojištění jsou určovány na základě fixní sociální daně aplikované na celkový příjem (statutární nařízení číslo 1999/99 z 8. června):

- zaměstnavatel - 23,75 %
- zaměstnanec - 11,0 %
- celkem 34,75 %.

Veškeré informace, návody a formuláře jsou k dispozici na [jednotném informačním webu sociálního pojištění](#).

Bližší údaje týkající se daní v Portugalsku lze najít na webových stránkách [Generálního ředitelství daní a cel](#).

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Obchodní bilance portugalského zahraničního obchodu zbožím je trvale pasivní. V posledních letech však dochází ke snižování deficitu vlivem rostoucí dynamiky vývozu a klesajícího dovozu v důsledku vleklé hospodářské krize, kvůli níž vytrvale klesá domácí poptávka. Za takové situace jsou portugalští výrobci stále více nuceni hledat pro svou produkci nová zahraniční odbytiště. Zároveň jsou ve své snaze intenzivně odporováni vládou, která považuje export za klíčový zdroj ekonomického růstu a cestu z ekonomické krize.

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Celkový přehled portugalského vývozu a dovozu zboží (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014
dovoz (CIF)	58 647	59 229	56 165	56 745	58 853
vývoz (FOB)	37 267	42 828	45 259	47 378	48 177
saldo	-21 380	-16 401	-10 906	-9 367	-10 676
krytí dovozu vývozem (v %)	63,5	72,3	80,6	83,5	81,5

Zdroj: INE

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Portugalský zahraniční obchod je zaměřen především na státy Evropské unie. Podíl států EU na portugalském vývozu a dovozu dosahuje přibližně 70 %.

Největší obchodní partneři Portugalska v roce 2014 (v mil. EUR)			
Země	Vývoz	Země	Dovoz
Španělsko	11 345	Španělsko	19 128
Francie	5 636	Německo	7 272
Německo	5 636	Francie	4 160

Angola	3 174	Itálie	3 080
Velká Británie	2 927	Nizozemí	3 007
USA	2 110	Angola	1 605
Nizozemí	1 915	Velká Británie	1 794
Itálie	1 565	Čína	1 597
Belgie	1 302	Belgie	1 564
Brazílie	639	USA	920

2.3. Komoditní struktura

Ve vývozu Portugalska zaujímají nejvyšší podíl:

- dopravní prostředky a příslušenství (14,6 %)
- průmyslové stroje (12,6 %)
- potraviny a nápoje (10,2 %)
- minerální paliva (10,0 %)

V dovozu Portugalska zaujímají nejvyšší podíl:

- minerální paliva (19,2 %)
- potraviny a nápoje (13,9 %)
- průmyslové stroje (13,6 %)
- dopravní prostředky a příslušenství (10,5 %)

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V Portugalsku funguje jediná volná zóna, a to na Madeiře (volná zóna na Azorských ostrovech byla zrušena na konci r. 2011). Více informací o poskytovaných zvláštnostech lze nalézt v této [příručce popisující portugalský daňový systém](#), případně na mezinárodním portálu pro daně [Lowtax](#).

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

	2010	2011	2012	2013	2014
portugalské investice v zahraničí	-2,9	11,4	3,7	5,7	6,7
zahraniční investice v Portugalsku	6,2	9,9	17,3	7,5	8,3

Údaje jsou v mld. EUR

Zdroj: Banco de Portugal

Z hlediska teritoriální struktury je největším investorem Nizozemí (29,5 %), Španělsko (22,5 %), Lucembursko (10,3 %) a Spojené Království (6,4 %). Portugalské investice míří především do Nizozemí (41 %), Španělsko (15,3 %) a Německa (7,1 %).

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Portugalská zahraničně-obchodní politika byla v minulosti řízena ministerstvem hospodářství. Současná vláda premiéra Pedra Passose Coelho však stále více pravomocí v této oblasti přesouvá do gesce ministerstva zahraničních věcí.

Podpora zahraničního obchodu je v působnosti vládní agentury AICEP, která má 11 kanceláří ve všech větších městech v Portugalsku a také desítky zastoupení v rámci portugalských zastupitelských úřadů ve světě (včetně Prahy).

Kontakty na AICEP Praha:

Pevnostní 9, 162 00 Praha 6 tel.: 251 091 751 fax : 257 320 053

e-mail: aicep.prague@portugalglobal.pt

úřední hodiny: 08:00 – 17: 00

Zahraníční investor nebo portugalský investor, který hodlá investovat 25 mil. EUR nebo více nebo obrát jeho společnosti nebo skupiny společností činil 75 mil. EUR, by se měl obracet na AICEP.

Ostatní investoři se zpravidla obracejí na IAPMEI (malé a střední podnikání v Portugalsku), která spadá pod Ministerstvo hospodářství. IAPMEI spravuje rovněž [databázi nabídek a poptávek ze zahraničí](#).

Potenciální obchodní partnery v Portugalsku lze vyhledat na [internetové stránce](#). Na této internetové stránce, kterou provozuje AICEP, lze nalézt seznamy jednotlivých podniků podle průmyslových oborů a odvětví v anglickém jazyce.

Další vyhledávání potenciálních obchodních partnerů podle jednotlivých oborů je možné na [internetové adrese](#), která je vedena v anglickém a portugalském jazyce.

Asociace malých a středních podniků ANPME se zabývá následujícími odvětvími:

- průmysl
- obchod
- služby
- zemědělství
- rybolov
- turistika
- stavebnictví.

Jedná se o významný podnikatelský svaz s 9 800 členy a pobočkami v řadě zemí Evropy, Ameriky a Afriky. [Její internetová stránka](#) je vedena v portugalském a anglickém jazyce.

Portugalsko má vytvořeny optimální podmínky pro zahraniční investory v souladu s legislativou Evropské unie a patří mezi země z nejvíce liberalizovanou ekonomikou i nejbezpečnějším investičním prostředím. Specifikou portugalské ekonomiky jsou nejnižší mzdové a nemzdové náklady na pracovní sílu v rámci původní patnáctky EU. Z největších evropských a amerických společností investovaly v Portugalsku v předchozích letech Volkswagen, Shell, Grundig, Siemens, Fiat, Citroen, Nestlé, Philips, General Motors, IBM a mnoho dalších globálních hráčů světové ekonomiky.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Portugalsko vstoupilo do EU k 1. 1. 1986. Členství v Evropské Unii mělo klíčový význam zejména pro modernizaci země a její ekonomický rozvoj. Evropské fondy sehrály významnou roli mimo jiné při výstavbě dopravní infrastruktury. Portugalsko je také zakládajícím členem Eurozóny. Vztah Portugalců k EU obecně velmi pozitivní.

3.1. Zastoupení EU v zemi

Zastoupení Evropské komise

Largo Jean Monnet, 1 - 10
 PT-1269-068 Lisboa
 Tel.: (+351) 213 509 800
 Fax: (+351) 213 509 801
 E-mail: comm-rep-lisbonne@ec.europa.eu

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Portugalský obchod s členskými státy EU za rok 2014

Země	Vývoz	%	Dovoz	%
Celkem	33672	100	43966	100
Španělsko	11345	34	19128	44
Francie	5636	17	4160	9
Německo	5632	17	7272	17
Velká Británie	2927	9	1794	4
Nizozemsko	1915	6	3007	7
Itálie	1565	5	3080	7
Belgie	1302	4	1564	4
Švédsko	466	1	664	2
Polsko	465	1	529	1
Česká republika	320	1	406	1

Dánsko	307	1	258	1
Rumunsko	274	1	131	0
Rakousko	269	1	280	1
Finsko	236	1	155	0
Maďarsko	215	1	249	1
Irsko	186	1	609	1
Řecko	174	1	113	0
Slovensko	96	0	162	0
Lucembursko	72	0	106	0
Bulharsko	66	0	110	0
Malta	63	0	18	0
Litva	29	0	68	0
Estonsko	28	0	15	0
Slovinsko	27	0	44	0
Kypr	27	0	4	0
Lotyšsko	18	0	5	0
Chorvatsko	12	0	35	0

v mil. EUR, pořadí dle hodnoty vývozu

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V roce 2014 podepsala Evropská komise s Portugalskem dohodu o mobilizaci Evropských strukturálních investičních fondů v letech 2014-2020. Dohoda definuje implementační strategii při využívání těchto fondů, stanovuje priority a investiční cíle. V sedmiletém období by mělo v rámci evropských fondů soudržnosti přitéci do Portugalska přes 21 mld. EUR. Dalšíh více než 4 mld. EUR by mělo Portugalsko získat na rozvoj venkova a téměř 400 mil. EUR bylo přiděleno na rozvoj rybářství.

Mezi portugalské priority patří rozvoj podnikání a inovací, přenos znalostí mezi univerzitami a firmami, podpora konkurenceschopnosti, boj s nezaměstnaností, zvyšování kvality vzdělávání, snižování chudoby, modernizace veřejné správy.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

Vzájemné obchodní a ekonomické styky s Portugalskem se v posledních letech rozvíjely přiměřeně k velikosti trhů obou zemí a geografické vzdálenosti. Dynamicky se rozvíjí vzájemná turistika (ročně navštíví Prahu cca 20 000 portugalských turistů).

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Obchodní výměna mezi ČR a Portugalskem v letech 2008-2013 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014
Vývoz	379,3	392	342,6	343,8	426,4
Dovoz	302,2	326,6	324,4	342,7	371,5
Obrat	681,6	718,6	667	686,5	556,6
Blance	77,1	65,4	18,2	1,1	797,7

Zdroj: ČSÚ

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky vývozu ČR do Portugalska v roce 2014

- motorová vozidla
- mechanické přístroje a nástroje;
- elektrické přístroje;
- kaučuk a výrobky z něj
- výrobky ze železa a oceli;
- kovové výrobky;
- plasty a plastové výrobky
- nábytek
- hračky a sportovní potřeby
- sklo a skleněné výrobky

Hlavní položky dovozu ČR z Portugalska v roce 2014

- elektrické přístroje
- motorová vozidla
- farmaceutické výrobky

- mechanické přístroje
- tabák a tabákové výrobky
- plasty a plastové výrobky
- vysokopevnostní textilie
- chemické výrobky
- obuv
- kaučuk a výrobky z něj

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Na běžném účtu platební bilance jsou ČNB evidovány za rok 2014 následující údaje (v mil. CZK):

	Příjmy	Výdaje	Saldo
Služby celkem	1 302	1 085,5	213,5
Doprava	589,2	520,4	68,8
Cestovní ruch	597,6	449,6	142,1

Pokud jde o příjmy ve vzájemné výměně služeb mezi ČR a Portugalskem, největší podíl zaznamenává doprava a cestovní ruch, které společně se službami spojenými s informačními technologiemi patří mezi nejperspektivnější odvětví i do budoucna. Významnou roli zde hraje před několika lety zavedené pravidelné letecké spojení mezi Prahou a Lisabonem, které provozuje portugalský národní letecký dopravce TAP Portugal.

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Joint venture Moravia Steel Ibéria (60 % Moravia Steel, 40 % portugalský vlastník) působí coby obchodní zastoupení Moravia Steel na portugalském trhu od roku 1997.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

Ve vztazích mezi Českou republikou a Portugalskem jsou v platnosti následující hospodářské smlouvy, tj.:

- mezivládní Dohoda o ochraně a podpoře investic, Praha 13. 11. 1993
- mezivládní Dohoda o zamezení dvojího zdanění, Lisabon 5. 1. 1994
- mezivládní Dohoda o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci, Lisabon 8. 7. 1994

V lednu 2004 během návštěvy předsedy vlády Vladimíra Špidly v Portugalsku byly podepsány Memorandum o porozumění mezi Hospodářskou komorou ČR a Portugalskou průmyslovou asociací (Associação Industrial Portuguesa - AIP) Lisabon a Dohoda o spolupráci s Portugalskou podnikatelskou asociací (Associação Empresarial de Portugal - AEP) Porto.

V březnu 2004 během návštěvy prezident republiky Václav Klaus podepsal závazný dokument o spolupráci mezi Magistrátem města Brno a Magistrátem města Porto.

V dubnu 2010 byl u příležitosti návštěvy portugalského prezidenta Cavaca Silvy v ČR podepsán Protokol o spolupráci mezi agenturami CzechInvest a AICEP.

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Portugalsko není příjemcem zahraniční rozvojové pomoci.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Dlouhodobě perspektivními obory jsou zejména:

- stavebnictví
- potravinářství
- bankovníctví
- telekomunikace
- doprava zboží po silnici
- automobilový průmysl
- cestovní ruch

V těchto 7 odvětvích je tvořena cca 50 % portugalského HDP.

České zboží se může v Portugalsku uplatnit svojí kvalitou srovnatelnou se zbožím vyráběným v EU a nižší cenou, která převáží zvýšené dopravní náklady. ZÚ Lisabon vypracoval seznam 27 průmyslových oborů, které se jeví jako **perspektivní pro spolupráci českých a portugalských podniků**:

- stroje a zařízení na výrobu elektrické energie a tepla včetně kogeneračních centrál
- přenosové sítě tepla a elektrické energie
- hydroenergetika včetně malých vodních elektráren
- výstavba dálkových ropovodů a plynovodů, plynofikace měst
- výstavba železničních tratí, mostů (betonových i ocelových), silnic
- obráběcí stroje všech druhů (universální, obráběcí centra)
- dřevoobráběcí stroje a další stroje na výrobu nábytku (včetně zařízení na ohýbání dřeva)
- kompletní linky pro metalurgický průmysl, lisy, kovářské stroje, drobné nářadí a nástroje
- stroje a zařízení pro povrchovou i hlubinnou těžbu (včetně pásových dopravníků)
- zařízení pro zpracování hlíny a kamene (včetně zařízení pro cementárny, cihelny, keramické a sklářské provozy mj. sklářské pece)
- silniční a stavební stroje (včetně vibračních a pneumatických silničních válců, zařízení na výrobu a dopravu betonových směsí)
- dopravní prostředky (auta, autobusy, nákladní automobily, trolejbusy, tramvaje, motocykly, traktory),
- zemědělské stroje a technika (včetně vybavení drůbežářských závodů, zavlažovacích systémů, malotraktorů atp.)
- stroje pro potravinářský průmysl (včetně zařízení cukrovarů, pekáren, uzenářských provozů a miniaturních i velkokapacitních pivovarů, zařízení velkokapacitních kuchyní)
- stroje a zařízení pro chemický, petrochemický a gumářský průmysl včetně rafinérií ropy, lisů na pneumatiky apod.
- stroje pro textilní, kožedělný a obuvnický průmysl
- vzduchotechnická zařízení (klimatizace do výrobních prostor)
- manipulační technika (jeřáby, hevery, zdvihací zařízení, lana pro průmyslové použití, transportní vaky)
- letecká technika (podzvukové cvičné letouny L159, ultralehká rekreační letadla, modely)
- lisy na vstřikování plastů

- elektronika, elektrotechnika (včetně různých typů měřicí a kontrolní techniky m.j. pro trasy metra)
- hutní materiály od betonářské po nástrojovou a speciální ocel (kolejnice, odlitky, výkovky, trubky, nerezové trubky, plechy)
- výrobky chemického a farmaceutického průmyslu včetně kvalifikované chemie pro textilní průmysl
- nábytek a kování k nábytku
- vybavení hotelů a restaurací včetně skla, křišťálu, keramiky, sanitární keramiky (WC, umyvadla, dlaždice), textilu apod.
- sanitární technika
- čističky odpadních vod, spalovny

Nabídka agrárních komodit vhodných pro vývoz z ČR do Portugalska:

- mléko a mléčné výrobky
- vepřové maso
- hovězí maso
- drůbeží maso
- kečupy a jiné potravinové přípravky
- cukrovinky bez kakaa
- čokoláda a čokoládové cukrovinky
- trvanlivé pekařské výrobky
- potravinářská pšenice a kukuřice, krmný ječmen
- pivo, slad a chmel
- řepkový olej

[Aktuální sektorové příležitosti pro Portugalsko](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

FIL – Mezinárodní výstaviště Lisabon

- 14.–17. 6. 2015 - ESHRE – medicínské a laboratorní technologie
- 27. 6–5. 7. 2015- Řemeslný veletrh
- 30. 9–4. 10. 2015 - Portugalský veletrh nemovitostí
- 7.–11. 10. 2015 - Intercasa Concept – veletrh klimatizace, dekorace, design, konstrukční materiály a osvětlení
- 22.–24. 11. 2015 - Alimentaria Horexpo Lisboa – veletrh potravin, nápojů, potravinářství, gastronomie a rybářství.
- 3.-7. 12. 2015 - Natalis -. Dekorace, móda, doplňky, vánoční výrobky

Více informací je k dispozici na stránkách [Mezinárodního výstaviště Lisabon](#).

Výstaviště Exponor Porto

- 4.–7. 6. 2015 - Autosalón v Porto
- 5.–7. 6. 2015 - EXPOMECÂNICA 2015 - Veletrh autovybavení, služeb a náhradních dílů
- 3.–6. 9. 2015 - CERANOR 2015 – veletrh stavebnictví, hoteliérství a dekorace
- 23.–24. 9. 2015 - EMPACK 2015, LOGISTICS 2015
- 24.–27. 9. 2015 - PORTOJÓIA 2015 – Mezinárodní veletrh šperkovičnictví, zlatnictví a hodinářství
- 1.–3. 10. 2015 - HOMEING 2015 - Interior Design and Home Living (Lisboa - Convento do Beato)
- 5.-7. 11. 2015 - MAQUITEX 2015 – Veletrh strojů a služeb pro textilní průmysl
- 5.–7. 11. 2015 - MAQUISHOES 2015 - Veletrh strojů a služeb pro obuvnický průmysl

-
- 19.–22. 11. 2015 - CONCRETA 2015 – Konstrukční veletrh pro udržitelnou regeneraci měst

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Portugalsko je těsně navázáno na Španělsko, Německo, Francii a další země EU, proto se další prostor mimo tradiční spojení těžko hledá. Lze doporučit partnerství se silnými místními firmami, což může pomoci při proniknutí do některých afrických teritorií, zejména do Angoly, Mosambiku či dalších bývalých portugalských kolonií. Účast v tendrech vyhlášených v Portugalsku bez silného domácího partnera nedává velkou šanci na úspěch. Doporučujeme portugalským partnerům nabídnout exkluzivitu při prodeji zboží, pokud není k dispozici prověřená odbytová síť. Velké soutěže s mezinárodní účastí vyhláší i portugalská vláda a ministerstva na internetových stránkách Evropské komise, které doporučujeme soustavně sledovat.

Distribuční a prodejní síť dosahuje v současné době jedné z nejvyšších úrovní centralizace v rámci států Evropské unie. Pro případnou realizaci spotřebního zboží na portugalském trhu je proto výhodnější navazovat přímé obchodní vztahy s největšími společnostmi v oblasti hypermarketů - Makro, Jumbo (skupina Auchan), Modelo-Continente (skupina Sonae), Pingo Doce (skupina Jerónimo Martins) atd., nebo s distribučními a obchodními společnostmi a asociacemi, jejichž adresy uvádíme.

Adresy nejvýznamnějších obchodních a distribučních institucí:

Portugalský svaz obchodních center - APCC - Associação Portuguesa de Centros Comerciais

Rua Mouzinho da Silveira 27 -7A , 1250-143 Lisboa

web: www.apcc.pt

[Ministerstvo hospodářství Portugalska](#) – bližší informace týkající se podnikání fyzických i právnických osob v Portugalsku.

Vládní agentury řízené Ministerstvem hospodářství Portugalska

- [AICEP](#) (portugalská vládní agentura na podporu obchodu, obdoba českých agentur CzechTrade a CzechInvest)
- [IAPMEI](#) (portugalská vládní agentura na podporu malého a středního podnikání); spravuje i databázi nabídek a poptávek ze zahraničí; touto vládní agenturou je řízeno i [Centrum podnikatelských formalit](#)

Nevládní průmyslové a podnikatelské asociace

- [AIP](#) (portugalská průmyslová asociace) v Lisabonu a pobočkami po celém Portugalsku; nejvýznamnější nevládní asociace v Portugalsku

- [FIL](#) v Lisabonu; pořadatel veletrhů, výstav apod., účelová organizace AIP Lisabon
- [AEP Porto](#) (portugalská podnikatelská asociace) – druhá nejdůležitější nevládní asociace
- [EXPONOR Porto](#); pořadatel veletrhů, výstav apod., účelová organizace AEP Porto
- [ANPMES](#) (Asociace malých a středních podniků) s aktivitami v oblasti průmyslu, obchodu, služeb, zemědělství, rybolovu, turistiky, stavebnictví aj.
- [Průmyslová asociace v Aveiro](#); cca 250 km severně od Lisabonu
- [Průmyslová asociace v Minho](#); zahrnuje oblast Braga - Guimarães - Viana do Castelo, Barcelos, Vila Nova de Famalicão - Fale - Valença - Arcos de Valdevez - Melgaco
- Asociace obchodníků s automobily ([ACAP](#))
- Národní asociace elektrického a elektronického průmyslu ([ANIMEE](#))
- Národní asociace oděvního a textilního průmyslu ([ANIVEC](#))
- Asociace podnikatelů ve stavebnictví a veřejných pracích ([AECOPS](#))
- Asociace stavebního průmyslu a veřejných prací, Porto ([AICCOPN](#))
- Portugalská asociace v energetickém průmyslu ([APIEE](#))
- Asociace výrobců v automobilovém průmyslu ([AFIA](#))
- Federace v portugalském zemědělsko-potravinářském průmyslu ([FIPA](#))

Veřejné zakázky:

- [oficiální server státní správy](#) – uvádí přehled o všech veřejných soutěžích (tendrech) vypisovaných v Portugalsku.

6.2. Dovození podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Portugalsko jako člen Evropské unie aplikuje na svém území legislativu EU, která umožňuje volný pohyb pracovní síly. Ve vztahu k ČR a dalším 7 novým členským zemím přijalo Portugalsko přechodné ochranné opatření na dobu 2 let v oblasti pohybu pracovních sil. Tento režim skončil k 30. 4. 2006 a od 1. 5. téhož roku neplatí žádné omezení pro občany nových členských zemí.

Pracovní síly je možno zaměstnávat bez omezení při respektování místního zákoníku práce a platných státních i lokálních svátků. V případě propuštění místního pracovníka mu náleží odstupné ve výši platu 20-ti denního platu za každý odpracovaný rok u daného zaměstnavatele.

Minimální mzda v Portugalsku pro rok 2015 je 505 EUR měsíčně (nutné je ovšem brát v úvahu povinný třináctý a čtrnáctý plat). Minimální mzdou je v Portugalsku placeno velmi vysoké procento legální pracovní síly - přes polovinu. Průměrná měsíční mzda v Portugalsku činí cca 910 EUR.

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Založení firmy v Portugalsku

- Definice aktivity společnosti a její jméno
- Určení data ve veřejné listině pro založení společnosti
- Podpis veřejné listiny u notáře
- Deklarace začátku činnosti a registrace u plátce daní
- Registrace u obchodního rejstříku
- Registrace u správy sociálního pojištění
- Registrace u obchodní a konkurenční kanceláře (Regionální ředitelství Ministerstva hospodářství)

Na stránkách agentury [AICEP](#) lze nalézt bližší údaje týkající se podnikání fyzických i právnických osob v Portugalsku. Další informace poskytne [Centrum podnikatelských aktivit](#) a web [Světové banky](#).

Doporučeným způsobem pro získání zastoupení je oslovení místního podnikatelského subjektu, který má příslušné obchodní schopnosti a dostatečné ekonomické zázemí. V tomto případě se doporučuje, aby česká společnost s tímto subjektem podepsala smlouvu o výhradním zastoupení tak, aby byla v souladu s komunitárním právem (Směrnice 86/653/CEE z 18. 12. 1986). Podle tohoto zákona se nesmí ve smlouvě

vyskytnout slovo exkluzivita, nebo slovo se stejným slovním základem, protože by bylo vykládáno jako pokus o zákaz konkurence.

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Portugalský trh je prakticky stejně náročný pro uplatnění zahraničního zboží jako trhy ostatních členských států EU. Z této reality vyplývají rostoucí náklady na realizaci zboží na portugalském trhu, a to zejména na propagaci a zavádění nových výrobků. Rovněž ceny marketingových služeb jsou srovnatelné s náklady v zemích EU. Doporučujeme vyhledat portugalského partnera pomocí průmyslových a podnikatelských asociací a nabídnout jim exkluzivitu při zastoupení zboží nebo služeb na portugalském trhu. Bez silného portugalského partnera je rovněž velice malá pravděpodobnost úspěchu při účasti ve veřejných soutěžích.

Nejvýznamnější veletržní akce a výstavy se konají v Lisabonu a Portu. Vždy aktuální informace je možno získat na internetových adresách [FIL Lisabon](#) (odkaz FIL Calendar) a [EXPONOR Porto](#).

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Toto téma je upraveno Vládní vyhláškou č. 36/2003 z 5. 3. 2003, která obsahuje zákonodárství k patentům, know-how a průmyslovým vzorům. Pokud jde o patenty, jejich ochrana trvá 15 let od udělení koncese nebo 20 let od data přihlášky. Z nich se uplatní vždy delší lhůta.

Výrobní postupy (modelos de utilidade) jsou chráněny 15 let od data přihlášky/koncese. Průmyslové vzory a design jsou chráněny 25 let, rovněž od data přihlášky či koncese. Pokud jde o obchodní jména a značky, práva k nim musí být obnovována každých 10 let.

Uvedenou oblast řídí Národní institut průmyslového vlastnictví ([Instituto Nacional de Propriedade Industrial - INPI](#)).

6.6. Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je v Portugalsku aplikován podobně jako v ostatních členských státech Evropské unie (povinné je zveřejnění alespoň v jednom celostátním deníku a v Diário da República - sbírka zákonů). Z tohoto hlediska jsou významné zejména projekty, které jsou v programu investiční politiky vlády. Jsou převážně zaměřeny na budování a zlepšování infrastruktury a na ekologii. Realitou zůstává, že podstatně větší možnosti podílet se na projektech v rámci veřejných zakázek mají podnikatelské subjekty z členských států Evropské unie nebo ty firmy, které úzce spolupracují s místní firmou, neboť ta také zná podstatně lépe místní zvyklosti. Bez silného domácího partnera není velká šance uspět v místních veřejných zakázkách. Všechny veřejné zakázky (celostátního i místního významu ze všech oborů) jsou uveřejňovány [specializovaném webovém portálu](#).

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Způsob řešení obchodních sporů

Tato oblast je upravena legislativou, která platí ve všech státech Evropské unie. Případné obchodní spory se doporučuje řešit v první fázi na Portugalské obchodní a průmyslové komoře. Jinak jsou soudní spory značně nákladné a řešení velmi zdlouhavé.

Asociace advokátů v Portugalsku: e-mail: dept.administrativo@cg.ao.pt, tel. 00351 21 8823550, fax 00351 21 8862403.

ZU Lisabon využívá služeb advokátky Lenia Godinho Lopes, Rua Bacalar e Silva, 5, 1000-068 Lisboa, Portugal, tel. 00351 21 840 08 70, 00351 21 840 04 70, fax 00351 21 847 39 42, e-mail: lenia.lopes_law@sapo.pt. Paní Lenia Lopes hovoří portugalsky a anglicky.

Rizika místního trhu

Podmínky, které české exportéry zboží a služeb čekají na portugalském trhu, jsou srovnatelné s podmínkami v ostatních členských státech Evropské unie. České podnikatelské subjekty musejí vycházet především z toho, že portugalský trh je náročným trhem členského a standardního státu EU, zejména po vstupu do eurové oblasti. Z tohoto pohledu nejsou čeští vývozci vystaveni velkým obchodním a podnikatelským rizikům.

Přes výše uvedené zaznamenává ZÚ Lisabon v posledním období zvýšený výskyt stížností českých (ale i portugalských) podnikatelů, týkajících se dlouhodobě nesplacených závazků ve vzájemném obchodě. Vyskytují se rovněž případy klamných katalogových firem, které si účtují horentní sumy za uvedení profesionálů (zejména lékařů) v "prestižních evropských databázích".

V Portugalsku platí obdobné podmínky jako v ostatních státech EU. Při navazování nových kontaktů zejména při českém vývozu do Portugalska doporučuje ZÚ Lisabon využít služeb mezinárodní společnosti [Dun & Bradstreet](#), případně jiné firmy, která poskytuje základní kancelářské či bankovní informace, a v případě nových obchodních partnerů používat zajištěné způsoby placení, a to i v případě rozpracování větších zakázek.

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Portugalsko jako evropská země se v podstatě nevyznačuje výrazně odlišnými zvyklostmi ve srovnání s ostatními jihoevropskými státy. Při sjednávání schůzek je třeba počítat s delší časovou prodlevou (s výjimkou setkání s lidmi, které dobře a dlouho známe). Doba oběda je „posvátná“ a očekává se, že bude respektována. Naproti tomu je běžné mít pracovní schůzku třeba v pátek v 18 hodin. V zemi se lze velmi dobře dohovorit kromě portugalského i anglicky a francouzsky, a to zvláště na státních úřadech a s partnery zvyklými na komunikaci s cizinci. Španělština je – navzdory pověstem – přijatelná jako komunikační jazyk, většina Portugalců jí přinejmenším rozumí.

V Portugalsku jsou následující národní svátky:

- Nový rok – 1. leden
- Velký pátek – pohyblivý svátek (březen-duben)
- Den svobody – 25. duben (výročí tzv. Karafiátové revoluce 1974)
- Svátek práce – 1. květen
- Den Portugalska, Camõesa a Portugalských společenství – 10. červen
- Nanebevzetí Panny Marie – 15. srpen
- Neposkvrněné početí – 8. prosinec
- Vánoce – 25. prosinec

Mimo národních svátků v Portugalsku existují i svátky regionální a městské (např. Lisabon - 12.6., sv. Antonín; Porto - 24.6., sv. Jan)

Pracovní a otevírací doba:

- Obvyklá pracovní doba je v Portugalsku ve státním sektoru 9:00 – 12:30 a 14:00 – 18:00.
- Banky jsou pro veřejnost otevřeny od 9:00 hod. do 15:00 hod.
- Velké supermarkety a nákupní centra mají otevřeno od 9:00 do 23:00 hod., v neděli od 9:00 do 20:00 hod.
- Běžné obchody otevírají v 9:00 nebo 10:00 hod. a zavírají kolem 19:00 hod.

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Občané ČR mohou vstupovat do Portugalska s platným cestovním pasem nebo s platným občanským průkazem.

Pro občany ČR platí pro vstup a pobyt v Portugalsku režim volného pohybu osob, tj. stejné podmínky jako pro občany ostatních států EU. Při pobytu delším než 90 dní je vhodné požádat o registraci. Více informací je možné nalézt na anglickém informačním webu cizinecké policie [SEF](#).

Dne 1. 5. 2006 zrušilo Portugalsko přechodné období pro přístup na svůj pracovní trh, čeští občané tedy už nepotřebují pracovní povolení.

Portugalsko obecně nevykazuje žádná zvláštní nebo mimořádná rizika pro cizince. V posledních letech mírně narůstá obecná kriminalita, dříve v Portugalsku podstatně nižší než v jiných evropských zemích. Při zaparkování vozidel - i na veřejných parkovištích - se doporučuje neponechávat ve vozidle žádné cennosti a doklady. V noci, a na některých místech Lisabonu i ve dne, je nutná zvýšená opatrnost, zvláště pak na kapesní krádeže v turisticky exponovaných zónách. Mimo nemnoha hlídaných parkovišť v centru větších měst se na frekventovaných místech vyskytují „dobrovolní hlídači“, kterým se běžně platí „za ostrahu“ cca 0,50 - 2 Euro. V případě nezaplacení může někdy dojít i k poškození vozu.

V silniční dopravě má Portugalsko jednu z největších nehodovostí na počet obyvatel, je nutno počítat s velkou neukázněností a mnohdy i nevyzpytatelností portugalských řidičů, stejně jako s nedostatečnou kvalitou řidičského výcviku.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Portugalsko jako člen Evropské unie aplikuje na svém území legislativu EU, která umožňuje volný pohyb pracovní síly. Ve vztahu k ČR a dalším 7 novým členským zemím přijalo Portugalsko přechodné ochranné opatření na dobu 2 let v oblasti pohybu pracovních sil. Tento režim skončil k 30. 4. 2006 a od 1. 5. téhož roku neplatí žádné omezení pro občany nových členských zemí.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotnická zařízení jsou v Portugalsku státní a soukromá. Soukromá mají zpravidla vyšší odbornou úroveň, jsou technicky lépe vybavena, ale samozřejmě mají i vyšší sazby (např. stomatolog 50 – 80 EUR registrace, samotné základní ošetření bolesti zubu kolem 60 EUR a více; obdobné sazby jsou i u jiných druhů lékařské péče). Platí se hotově, kreditní kartou, prostřednictvím pojišťovny nebo šekem. V naléhavých případech se doporučuje ošetření na pohotovosti (Urgência; za ošetření se platí).

Od 1. května 2004 mohou občané ČR využívat evropský (EU) systém lékařského ošetření. Před odjezdem je třeba si na pobočce své české zdravotní pojišťovny vyzvednout Evropský průkaz zdravotního pojištění. Na základě tohoto průkazu jsou občané ČR v Portugalsku ošetřováni za stejných podmínek jako občané Portugalska. Bližší informace poskytne [Centrum mezistátních úhrad](#). Vzhledem k tomu, že výše uvedený systém většinou nezahrnuje převoz nemocného do ČR, ZÚ Lisabon velmi doporučuje všem českým cestovatelům do Portugalska uzavřít na dobu pobytu cestovní zdravotní pojištění.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Portugalsku

(Embaixada da República Checa)
Rua Pêro de Alenquer, 14 Restelo 1400-294 Lisboa
Tel.: +351-21 301 04 87, 21 301 35 29 Fax: +351- 21 301 06 29
E-mail: lisbon@embassy.mzv.cz
E-mail (konzulární úsek): consulate_lisbon@mzv.cz
E-mail (ekonomický úsek): commerce_lisbon@mzv.cz
Web: <http://www.mzv.cz/lisbon>

Hodiny konzulárního úseku pro veřejnost jsou od pondělí do čtvrtka od 9:00 do 12:00 hod.

Pozn.: Velvyslanectví ČR v Portugalsku je akreditováno také pro Kapverdskou republiku a Demokratickou republiku Svatého Tomáše a Princova Ostrova.

Honorární konzulát ČR v Santo Tirso

Rua Dr. Francisco Sá Carneiro, n.º 76 – 1º 4780-448 Santo Tirso
Tel.: +351 252 853 351, +351 969 056 467 (mobil) E-mail: santotirso@honorary.cz
Honorární konzulát ČR ve Faro
Avenida 5 de Outubro, 55, I. Esq. 8000 Faro
Tel.: 00351-289 804 478 Fax: 00351-289 806 310 E-mail: faro@honorary.mzv.cz
Web: <http://www.farocz.org/>
Hodiny pro veřejnost jsou ve středu od 15:00 do 18:00 hod.

Honorární konzulát ČR ve Funchalu (Madeira)

Avenida Santiago Menor, 23 9060-056 Funchal
Tel: 00351 291 231 337 Fax: +351 291 280 145 E-mail: funchal@honorary.mzv.cz
Hodiny pro veřejnost: každý pracovní den od 09:30 do 12:30 a od 15:00 do 17:30.

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Teritoriální odbor na MZV ČR

Odbor států jižní a jihovýchodní Evropy
Ministerstvo zahraničních věcí ČR Loretánské náměstí 5 118 00 Praha 1
Tel. +420 224 183 197

Teritoriální odbor na MPO ČR

Odbor zahraničně-ekonomických politik I
Ministerstvo průmyslu a obchodu Politických vězňů 20, 112 49 Praha 1
Tel.+420 2 2485 2491
Web: www.mpo.cz

Žádná z českých vládních agentur nemá v Portugalsku své stálé zastoupení.

Zahraniční kancelář **CzechTrade**, v jejíž působnosti je Portugalsko, sídlí v Madridu
Agencia de Promoción Comercial de la República Checa - CzechTrade

C/Apolonio Morales n°6, 305 - A 28036 Madrid
tel.: 0034 91 571 86 15
fax: 0034 91 572 29 50
e-mail: madrid@czechtrade.cz

Rovněž zastoupení agentury **CzechTourism** spravující Portugalsko se nachází v Madridu
Oficina Nacional Checa de Turismo - CzechTourism Representación para España y Portugal
Avda. Pío XII, 22-24 28016 Madrid
tel.: 0034 91 345 71 12
fax: 0034 91 359 25 27
e-mail: madrid@czechtourism.com

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- 112: jednotné bezplatné tel. číslo pro stavy nouze (záchranka, policie, hasiči)
- 808 250 143: intoxikace
- 118: informace o národních telefonních číslech
- 800 216 200: informace o mezinárodních telefonních číslech
- 171: mezinárodní telefonické hovory s operátorem
- 218 413 700: letiště v Lisabonu - informace o příletech a odletech
- 800 296 296: linka na pomoc turistům

7.4. Internetové informační zdroje

Vláda:

- Prezident: www.presidencia.pt
- Vláda: www.portugal.gov.pt
- Ministerstvo hospodářství: www.portugal.gov.pt/pt/os-ministerios/ministerio-da-economia-e-do-emprego.aspx

Vládní agentury řízené Ministerstvem hospodářství:

- www.portugalglobal.pt - AICEP (vládní agentura na podporu investic a zahraničního obchodu - obdoba CzechTrade + CzechInvest)
- www.iapmei.pt/ - IAPMEI (vládní agentura na podporu malého a středního podnikání); spravuje i databázi nabídek a poptávek ze zahraničí; touto vládní agenturou je řízeno i Centrum podnikatelských formalit (www.cfe.iapmei.pt/)

Ministerstvo financí a podřízené instituce:

- www.portugal.gov.pt/pt/os-ministerios/ministerio-das-financas.aspx - Ministerstvo financí
- www.portaldasfinancas.gov.pt/at/html/index.html - Generální ředitelství daní a cel

Další ministerstva:

- [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- [Ministerstvo národní obrany](#)
- [Ministerstvo zemědělství a moře](#)
- [Ministerstvo vnitra](#)
- [Ministerstvo spravedlnosti](#)
- [Ministerstvo zdravotnictví](#)
- [Ministerstvo školství a vědy](#)
- [Ministerstvo solidarity a sociálního zabezpečení](#)

Banky:

- www.bportugal.pt - Banco de Portugal (centrální banka)
- www.cgd.pt - Caixa Geral de Depósitos - největší portugalská banka
- www.millenniumbcp.pt - Millennium BCP - největší soukromá banka

Národní statistický úřad:

- www.ine.pt

Nevládní průmyslové a podnikatelské asociace:

- www.aip.pt – AIP (portugalská průmyslová asociace) v Lisabonu a pobočkami po celém Portugalsku; nejvýznamnější nevládní asociace v Portugalsku
- www.fil.pt/SAPPportal – FIL Lisabonu; pořadatel veletrhů, výstav apod., účelová organizace AIP Lisabon
- www.aeportugal.pt – AEP Porto (portugalská podnikatelská asociace) - druhá nejdůležitější nevládní asociace
- www.exponor.pt – EXPONOR Porto; pořadatel veletrhů, výstav apod., účelová organizace AEP Porto
- www.anpmes.org/ – ANPMES (Asociace malých a středních podniků) s aktivitami v oblasti průmyslu, obchodu, služeb, zemědělství, rybolovu, turistiky, stavebnictví aj.
- www.aida.pt – Průmyslová asociace v Aveiro; cca 250 km severně od Lisabonu
- www.aiminho.pt – Průmyslová asociace v Minho; zahrnuje oblast Braga - Guimarães - Viana do Castelo, Barcelos, Vila Nova de Famalição - Fafe - Valença - Arcos de Valdevez - Melgaço

Důležité adresy pro podnikatele:

- www.vector21.com/cp – oficiální server státní správy - přehled o všech veřejných soutěžích (tendrech), které jsou v Portugalsku vyhlašovány
- www.irn.mj.pt/IRN/sections/inicio – Notářský a registrační institut
- www.guianet.pt – rozcestník odkazů dle různých oborů
- www.acap.pt – Asociace obchodníků s automobily (ACAP)
- www.animee.pt – Národní asociace elektrického a elektronického průmyslu (ANIMEE)
- www.anivec.com/ – Národní asociace oděvního a textilního průmyslu (ANIVEC)
- www.aeclops.pt – Asociace podnikatelů ve stavebnictví a veřejných pracích (AECOPS)
- www.apiee.pt – Portugalská asociace energetického průmyslu (APIEE)
- www.afia-afia.pt – Asociace výrobců automobilového průmyslu (AFIA)
- www.fipa.pt – Federace portugalského zemědělsko-potravinářského průmyslu (FIPA)

Hlavní internetové vyhledávače:

- www.sapo.pt
- www.iol.pt
- www.aeiou.pt
- www.clix.pt
- www.pai.pt - Žluté stránky